מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי הדיון בכתיבת דבר העורכים
- לתרגל ניסוח תובנה משותפת, מחלוקת והשלכה
- להבין את תפקידי חברי הצוות בדיון המשותף

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת התהליך

1. ב – לעצור ולהסתכל על כל העיתון ולשאול מה למדנו
2. ב – 200-400 מילים
3. ג – לחלוק על כל טיוטה כדי לחדד אותה
4. ב – שתיים
5. ב – כתובנה או כשאלה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – דבר העורכים הוא תובנה מסכמת, לא עוד כתבה
2. נכון – כך כתוב בפרוטוקול הדיון
3. נכון – זהו תפקידו המוגדר
4. לא נכון – התובנה צריכה להיות משפט שאפשר להתווכח איתו
5. לא נכון – יש להימנע מכותרת כללית מדי

חלק ג' – מי עושה מה בדיון

1 – ב (שואל/ת את השאלות ומוודא/ת שכל קול נשמע)
2 – ד (מקפיד/ה על סבבים קצרים והוגנים)
3 – א (רושם/ת את הטיעונים ואת המקורות)
4 – ה (חולק/ת על כל טיוטה כדי לחדד אותה)
5 – ג (בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות)

חלק ד' – סדר הדיון הנכון

1. קריאה שקטה וסימון משפט חשוב מכל כתבה
2. סבב פתיחה - כל אחד/ת אומר/ת מה הרעיון המחבר
3. חיפוש המכנה המשותף וניסוח טיוטת תובנה
4. מיפוי מחלוקות - לפחות שתי נקודות
5. ניסוח ההשלכות - מה נובע מהתובנה
6. כתיבה ועריכה משותפת וקריאה בקול

חלק ה' – השלמת משפטים

1. משותף
2. להתווכח
3. מחלוקת
4. קול

חלק ו' – תרגול כתיבה

1. משפט קצר, ברור, שאפשר להתווכח איתו ולא סיסמה כללית
2. שתי עמדות סותרות עם נימוק המתבסס על אחת היצירות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה כוללת משפט תובנה ברור שאפשר להתווכח איתו
- זיהוי נכון של אחד מחמשת התפקידים ותיאורו
- הבנה שהמחלוקת מראה חשיבה אמיתית ולא רק הסכמה שטחית

טיפים להפעלה:

- מומלץ להריץ את התרגול בקבוצות קטנות ולחלק בפועל את חמשת התפקידים
- אפשר להשתמש בדף כהכנה לפני כתיבת דבר העורכים האמיתי לעיתון הכיתתי
- חשוב להדגיש שתובנה היא משפט שניתן להתווכח איתו, ולא סיסמה כללית

דף תרגול: דבר העורכים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

דבר העורכים הוא החלק האחרון בעיתון. כל הצוות יושב יחד וכותב רעיון אחד משותף שמחבר בין כל הכתבות.

מילון קטן:

תובנה	רעיון מרכזי שאפשר להתווכח איתו, לא סיסמה
מחלוקת	נקודה שלא כל חברי הצוות מסכימים עליה
השלכה	מה נובע מהתובנה, מה היא מלמדת
מכנה משותף	רעיון או מילה שחוזרים בכל הכתבות
פרוטוקול	סדר קבוע של שלבים בדיון
מנהל/ת זמנים	תפקיד ששומר על זמן דיבור הוגן
פרקליט/ת השטן	מי שחולק/ת על כל טיוטה כדי לחדד אותה
מזכיר/ת המערכת	מי שרושם/ת את הטיעונים והמקורות

1 חלק א' – הבנת התהליך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בשביל מה כותבים דבר העורכים?

א) לספר סיפור חדש ב) לעצור ולהסתכל על כל העיתון ולשאול מה למדנו

ג) לתאר דמות אחת מהעיתון ד) לפרסם מודעה לקוראים

2. כמה מילים בערך יש בדבר העורכים?

א) 50-100 מילים ב) 200-400 מילים ג) 1000-1500 מילים ד) 10-20 מילים

3. מה עושה מי שמתפקיד/ת 'פרקליט השטן'?

א) לרשום את הטיעונים ב) לשמור על הזמן ג) לחלוק על כל טיוטה כדי לחדד אותה

ד) לבדוק את המקורות

4. כמה מחלוקות חייבים לכתוב, לפחות?

א) אחת ב) שתיים ג) שלוש ד) ארבע

5. איך כדאי לכתוב את הכותרת?

א) כתיאור כללי של הנושא ב) כתובנה או כשאלה ג) כשיר קצר ד) כרשימת שמות הצוות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דבר העורכים הוא עוד כתבה רגילה בעיתון, בדיוק כמו השאר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בסבב הפתיחה כל חבר/ת צוות מדבר/ת דקה אחת בלי הפרעות.	☐	☐
3	שומר/ת המקורות בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות שבעיתון.	☐	☐
4	אפשר לכתוב תובנה שהיא סיסמה כללית בלי לאפשר ויכוח עליה.	☐	☐
5	מותר לכתוב כותרת כללית מאוד, כמו 'על החיים'.	☐	☐

3 חלק ג' – מי עושה מה בדיון

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מנחה הדיון	___	**א.** רושם/ת את הטיעונים ואת המקורות
2. מנהל/ת הזמנים	___	**ב.** שואל/ת את השאלות ומוודא/ת שכל קול נשמע
3. מזכיר/ת המערכת	___	**ג.** בודק/ת שכל טענה נשענת על היצירות
4. פרקליט/ת השטן	___	**ד.** מקפיד/ה על סבבים קצרים והוגנים
5. שומר/ת המקורות	___	**ה.** חולק/ת על כל טיוטה כדי לחדד אותה

4 חלק ד' – סדר הדיון הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סבב פתיחה - כל אחד/ת אומר/ת מה הרעיון המחבר
☐	חיפוש המכנה המשותף וניסוח טיוטת תובנה
☐	מיפוי מחלוקות - לפחות שתי נקודות
☐	קריאה שקטה וסימון משפט חשוב מכל כתבה
☐	כתיבה ועריכה משותפת וקריאה בקול
☐	ניסוח ההשלכות - מה נובע מהתובנה

5 חלק ה' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. דבר העורכים הוא הקול ה _____ של כל הצוות

2. התובנה צריכה להיות משפט שאפשר _____ איתו, לא סיסמה

3. יש לרשום לפחות שתי נקודות _____

4. בשלב האחרון קוראים בקול את הטקסט כולו כדי שיישמע כ _____ אחד

6 חלק ו' – תרגול כתיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט תובנה אחד שיכול לחבר בין כמה כתבות בעיתון, בנושא לבחירתכם

2. כתבו דוגמה למחלוקת אפשרית בין חברי צוות, עם נימוק קצר לכל צד

כרטיס יציאה

מהי תובנה משותפת שצוות יכול להגיע אליה בדבר העורכים?

תנו דוגמה לתפקיד אחד בדיון ותארו מה הוא עושה

למה חשוב לכלול גם מחלוקות בדבר העורכים ולא רק הסכמות?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀